

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-48/20-J

Název	Základní škola Lavičky, okres Žďár nad Sázavou, příspěvková organizace
Sídlo	Lavičky 62, 594 01 Velké Meziříčí
E-mail	magdalena.rybarova@lavicky.velkemezirici.indos.cz
IČ	75 022 265
Identifikátor	600 130 568
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Magdalena Rybářová
Zřizovatel	Obec Lavičky
Místo inspekční činnosti	Lavičky 62, 594 01 Velké Meziříčí
Termín inspekční činnosti	17. – 21. 1. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Lavičky, okres Žďár nad Sázavou, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy a školní družiny. V základní škole byl současně s oborem vzdělávání 79-01-C/01 Základní škola realizován i obor vzdělávání 79-01-B/01 Základní škola speciální (ve školním roce 2019/2020 1 žák). K termínu inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo ve třech třídách 53 žáků. V aktuálním školním roce vykázala základní škola 17 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), přičemž u čtyř žáků působí asistentky pedagoga. 15 žáků se vzdělávalo formou individuálního vzdělávání. Školní družina organizuje zájmové vzdělávání v jednom oddělení pro 25 účastníků s pravidelnou docházkou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve své práci vychází ředitelka školy z dlouhodobé koncepce rozvoje školy, která je dále rozvedena v koncepci pro školní roky 2016/2017 – 2019/2020. Plnění stanovených cílů se daří vedení školy zejména v oblastech materiálně technické a ekonomické, kde úzce spolupracuje se zřizovatelem, a zapojením do projektu v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Pravidelným zjišťováním vzdělávacích výsledků žáků, vyhodnocováním potřeb žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a přijímáním účinných opatření se daří vedení školy naplňovat cíle v oblastech výchovně vzdělávacích a práci s celkovými výsledky vzdělávání žáků. Koncepční záměry pokrývají všechny součásti subjektu a vycházejí z analýzy skutečného stavu a korespondují s vlastními potřebami školy, zejména ve vztahu k vizi, organizaci, průběhu a vyhodnocování základního vzdělávání.

Ředitelka školy pravidelně monitoruje, vyhodnocuje práci školy a přijímá opatření ke zlepšení stavu. Jednoznačně nastavila pravidla fungování činnosti základní školy v oblastech vedení a organizaci provozu, kontrolní a hospitační činnosti, dalšího vzdělávání, činnosti pedagogické rady jako poradního orgánu ředitelky či vyhodnocování úspěšnosti realizace školního vzdělávacího programu. Ředitelka školy na základě zjištěných informací nastavuje účinná opatření, která dále ověřuje ve výchovně vzdělávacím procesu a s výsledky zjištění pravidelně seznamuje další pedagogické pracovníky školy.

Pedagogický rozvoj v základní škole je vedením školy podněcován, zpravidla navazuje na skutečné výsledky vyhodnocování základního vzdělávání, procesů řízení školy a efektivních dopadů na zkvalitňování vzdělávání. Začínající učitelce je dále poskytována podpora ředitelkou, zejména v rámci podrobných konzultací, metodického vedení a další spolupráce. Ředitelka školy má sestaven plán hospitační činnosti, který se jí daří plnit. Výsledky hospitační činnosti v základní škole jsou projednávány s jednotlivými vyučujícími, navazuje na ně souhrnné zhodnocení, vyvození odpovídajících závěrů a přijímání konkrétních opatření. Jednání pedagogické rady jsou zaměřena nejen na řešení organizačních záležitostí, projednávány jsou také postupy, jak realizovat účinnější výchovné a vzdělávací strategie deklarované ve školním vzdělávacím programu a vyhodnocování těchto opatření k výsledkům jednotlivých žáků a celkovým výsledkům tříd.

Materiální podmínky školy umožňují naplňovat školní vzdělávací program základní školy a školní družiny. Kmenové učebny základní školy jsou vybaveny prostředky informačních a komunikačních technologií. V hospitovaných hodinách však byly použity v menší míře a většinou pro prezentaci učiva. Využívání kmenových učeben k výuce části hodin tělesné výchovy však představuje bezpečnostní riziko pro žáky.

V oblasti partnerství se pozitivně projevují oboustranně přínosné vztahy se zřizovatelem. Spolupráce se školskou radou a místními organizacemi je na velmi dobré úrovni. K intenzivnějšímu zlepšování a utužování partnerských vztahů využívá škola také větší množství školních a mimoškolních akcí. Pro rodiče, prarodiče a obyvatele obce pořádá škola Vánoční besídku ve školní budově v Lavičkách a pro všechny maminky a babičky realizuje školní besídku ke Dni matek s programem a dárky.

V letošním školním roce získala škola certifikát dárce od Fondu Sidus za pomoc zdravotně postiženým dětem v procesu léčby a rehabilitace a ke zlepšení kvality jejich běžného života. Postupně se také škole daří navazovat spolupráci s okolními malotřídními školami. K otevřenosti školy směrem k veřejnosti přispívá i každoročně konaný týden otevřených dveří. O aktivitách školy jsou rodiče i veřejnost informováni také prostřednictvím přehledných webových stránek školy. Na začátku nového školního roku vydává škola Bulletin, kde jsou zákonným zástupcům žáků předány úvodní informace o škole, zajištění výuky, průběhu a dalších činnostech školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Navštívené hodiny v základní škole probíhaly v příjemné pracovní atmosféře. Stanovené cíle vycházely ze školního vzdělávacího programu a byly zaměřeny na vědomostní i dovednostní složku. Vzdělávací cíle měly pro některé žáky odlišnou úroveň, jednalo se však o diferenciaci na základě naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáků, diferenciaci týkající se žáků bez doporučených opatření v hodinách neproběhla.

Při volbě užitých výchovných a vzdělávacích strategií v základní škole nepostupovali pedagogové jednotně. Úroveň výuky se do značné míry odvíjela od osobnosti učitele a míry jeho pedagogických zkušeností. V úrovni hospitovaných hodin byly kvalitativní rozdíly, a to v jejich struktuře i efektivitě. Ve většině hospitovaných hodin uplatněné strategie odpovídaly charakteru probíraného učiva a věku žáků. Převládala frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků. V části hodin byly efektivně doplněny kooperativní prvky, které vhodně podporovaly schopnost žáků komunikovat a spolupracovat, kdy si zároveň prohlubovali a získávali občanské, sociální a komunikativní kompetence. K upevňování a procvičování učiva pedagogové zařazovali didaktické hry a účelně střídali činnosti. Průběžně oceňovali snahu i dílčí pokrok žáků a povzbuzovali je k další aktivitě. Zařazování aktivizujících prvků a pohybové relaxace přispívalo k udržení pozornosti žáků. Menší měrou bylo využito možností zapojení žáků při vzájemném hodnocení, společném ocenění a kontroly správnosti výsledku. V menší míře docházelo také ke zhodnocení přínosu jednotlivých činností a využití prostoru pro sebehodnocení žáků při konkrétních činnostech. Lišilo se využití didaktické techniky v hodinách, v některých nebyla uplatněna, ačkoliv by její využití bylo žádoucí. Ne vždy bylo postupováno účelně při samostatném řešení problémů a práci s chybou, chyběl nebo nebyl využit prostor pro vyjádření vlastního názoru, úvahy nebo návrhů řešení. Společným nedostatkem převážné části hodin bylo nevyužívání didaktického závěru vyučovací jednotky, kdy scházelo shrnutí a zpětná vazba o splnění stanoveného cíle.

Ve všech hodinách byla realizována podpůrná opatření doporučená školským poradenským pracovištěm. Všichni vyučující žáků se speciálními vzdělávacími potřebami měli informace o jejich potřebách a v hospitovaných hodinách byla podpůrná opatření poskytována dle doporučení školských poradenských zařízení. Při inspekčních hospitacích bylo zjištěno, že učitelky a asistentky pedagoga, které se na péči o žáky a jejich vzdělávání podílejí, na ně působily citlivě a přiměřeně. Efektivně byly zařazovány zejména názorné a taktilní

metody, nácvik pracovního chování, funkčně byly využity stimulační a kompenzační pomůcky. Příkladná byla spolupráce učitelek a asistentky pedagoga přímo při vzdělávacích činnostech, byla velmi přínosná pro žáky s potřebou podpůrných opatření i pro ostatní žáky ve třídě.

Organizace zájmového vzdělávání a činnost ve školní družině zajišťovaly v době inspekční činnosti účastníkům smysluplné trávení volného času. Zvolené formy, pestrost a množství nabízených aktivit poskytovaly žákům dostatečný prostor k seberealizaci, aktivitě i relaxaci. Pozornost byla věnována vytváření příznivého prostředí v oddělení a snaze zapojit všechny účastníky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků škola pravidelně monitoruje, cíleně s nimi pracuje, vyvozuje závěry a opatření ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu. Hodnocení žáků probíhá nejen na pedagogických radách, ale vzájemná informovanost vychází z každodenního kontaktu všech pedagogů. Na aktuální situace pedagogové pružně reagují, komunikují se zákonnými zástupci a hledají společná řešení. Pro sledování pokroků jednotlivých žáků využívá základní škola portfolií. Informace o jejich dalším rozvoji zpravidla využívá v rámci přijetí vhodných pedagogických opatření, které promítá do vlastního průběhu vzdělávání. Ve zjišťování výsledků žáků v základní škole sehrávají také důležitou úlohu písemné práce a pravidelné prověrky z matematiky a českého jazyka. Jejich výsledky slouží především k analýze jednotlivých jevů, které aktuálně žákům způsobují při výuce největší potíže.

Vedení školy pravidelně ověřuje výsledky ve vzdělávání využíváním externího testování. V loňském školním roce proběhlo testování žáků 3. a 5. tříd. Žáci 3. ročníku dosáhli v celkových výsledcích nadprůměrných výsledků. Jeden ze sledovaných ukazatelů hovořil o využívání studijního potenciálu žáků. V této oblasti bylo zjištěno, že škola optimálně využívá studijní potenciál žáků a výsledky žáků v testech odpovídají úrovni jejich studijních předpokladů. V případě žáků ohrožených školním neúspěchem přijímá škola účinná opatření ve formě doučování a čtenářského klubu s cílem zlepšit kvalitu vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích. Na základě pedagogické diagnostiky pracuje škola také s žáky s výbornými studijními výsledky (zejména příprava na přijímací zkoušky na víceletá gymnázia).

Žáci se účastní různých soutěží a olympiád. Ve školním roce 2019/2020 získal reprezentant školy 3. místo z celkového počtu 47 soutěžících v krajském kole Logické olympiády. Dále se žáci zapojují do řady školních soutěží (atletické závody, recitační přehlídky, přírodovědná soutěž Co vím o přírodě?). Z hlediska podpory vlastního sebevědomí žáků je přínosem také každoročně pořádaná přehlídka To dovedu já, kde mají možnost i žáci se slabšími výsledky vzdělávání, zažít úspěch. Škola zařazuje do výuky projektové dny ve škole i mimo školu, kdy se žáci zúčastnili četných aktivit (např. Ze života našich předků - Muzeum Velké Meziříčí, Za poznáním do muzea - Muzeum nové generace, Biodiverzita a její ochrana - Ústav biologie obratlovců Akademie věd).

Oblast poradenských služeb v základní škole zajišťuje ředitelka školy, která je zároveň výchovnou poradkyní i metodikem prevence. Pravidelně seznamuje všechny pedagogy s doporučeními školských poradenských zařízení. Asistentky pedagoga připravují pro zákonné zástupce každý den podrobný zápis o realizovaných aktivitách ve výuce a zachycují chování žáků a jejich postoje k těmto aktivitám. Takto nastavený systém vychází z dlouholetých zkušeností ředitelky školy v práci s žáky se SVP a jeví se jako přínosný

pro školu, žáka a zákonného zástupce. Škola také realizuje pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickou intervenci.

Strategie v oblasti prevence rizikových jevů je naplňována prostřednictvím programů realizovaných ve spolupráci s různými organizacemi. Aktuální témata prevence jsou také začleňována do výuky. Jsou podporovány odmítavé postoje žáků k nežádoucím jevům a v rámci prevence předcházení sociálně patologickým jevům je školou nabízeno široké spektrum zájmových činností (např. výtvarný, tělovýchovný a dyslektický kroužek, práce s počítačem). Vedení školy také vhodně reaguje na poptávku ze strany rodičů (např. zavedením zájmového útvaru anglického jazyka pro 1. a 2. ročník). K závažným projevům rizikového chování v minulém a letošním školním roce nedošlo.

Výsledky vzdělávání ve školní družině odpovídají stanoveným cílům a individuálním možnostem účastníků zájmového vzdělávání. Práce a výsledky žáků jsou průběžně motivačně hodnoceny. Toto hodnocení má často formativní charakter a podporuje další efektivní vzdělávání. K evaluaci žáků je využíváno posuzování jejich verbálních, písemných a praktických vědomostí a dovedností. Výsledky žáků ve školní družině však nejsou školou systematicky sledovány.

Závěry

Vývoj školy

- Cílené dlouhodobé zlepšování materiálních podmínek s kladným dopadem na výchovně vzdělávací proces.
- Od poslední inspekční činnosti se v základní škole zvýšil počet vzdělávaných dětí.

Silné stránky

- Škola účinně identifikuje individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků ohrožených školním neúspěchem.
- Velmi dobrá spolupráce učitelek a asistentek pedagoga v průběhu vzdělávání v základní škole.
- Optimální využití studijního potenciálu žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Neefektivní závěry hodin ze strany pedagogů, kteří neposkytují kvalitní zpětnou vazbu žákům.
- Nízká možnost zapojení žáků při vzájemném hodnocení, společném ocenění a kontroly správnosti výsledků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V závěru vyučovacích hodin provádět závěrečné shrnutí učiva, vyhodnocovat splnění vzdělávacího cíle a do závěrečného hodnocení vyučovacích hodin zapojovat také žáky.
- Sjednotit rozdílné přístupy pedagogů tak, aby výchovně – vzdělávací strategie byly využívány efektivně.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní řád, platný od 1. 9. 2019
2. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019, ze dne 9. 8. 2019
3. Organizační řád základní školy, platný od 1. 9. 2017
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „S dětmi o dětech“, platný od 1. 9. 2017
5. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2019/2020
6. Plán práce výchovného poradce, ze dne 1. 9. 2019
7. Koncepce rozvoje školy, ze dne 1. 9. 2011
8. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2019/2020, ze dne 1. 9. 2019
9. Roční plán EVVO pro školní rok 2019/2020, ze dne 1. 9. 2019
10. Minimální preventivní program pro školní rok 2019/2020, ze dne 1. 9. 2019
11. Program proti šikanování ve škole, platný od 1. 9. 2017
12. Směrnice k primární prevenci rizikového chování žáků ve škole, platná od 1. 9. 2017
13. Rozvrh hodin, školní rok 2019/2020
14. Plán DVPP ve školním roce 2019/2020, ze dne 1. 9. 2019
15. Přehled DVPP za školní rok 2018/2019
16. Třídní knihy, školní rok 2019/2020
17. Strategie předcházení školní neúspěšnosti, ze dne 1. 9. 2018
18. Záписы z pedagogických rad, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
19. Školní poradenské pracoviště, s účinností od 1. 9. 2018
20. Školní matrika, školní rok 2019/2020
21. Školní vzdělávací program pro školní družinu, s platností od 1. 9. 2013
22. Vnitřní řád školní družiny, ze dne 1. 9. 2019
23. Třídní kniha školní družiny, školní rok 2019/2020
24. Zápisové lístky do školní družiny, školní rok 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky

(g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková v. r.

Mgr. Vladan Urbánek, školní inspektor

Mgr. Vladan Urbánek v. r.

Bc. Renáta Hánová, kontrolní pracovnice

Bc. Renáta Hánová v. r.

V Jihlavě 24. 2. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Magdalena Rybárová, ředitelka školy

Mgr. Magdalena Rybárová v. r.

V Lavičkách 25. 2. 2020